

งานสร้างสรรค์ทางดนตรี: บทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์”

สำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเทต

**A Creative Work: The Music Composition of H.M. King Bhumibol
Adulyadej “Still on My Mind” for Brass Quintet**

วสวัตต์ พัยคฆกุล,

ทรงพล สุขุมวาท และ ณรงค์ศักดิ์ ศรีบรรณาศักดิ์วัชรารักษ์

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Wasawat Phayakkakul,

Songphon Sukhumvat and Narongsak Sribandasakwatcharakorn

Bangkok Thonburi University, Thailand

Corresponding Author Email: wasawat.pha@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความเป็นมาของบทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” 2) เพื่อศึกษาเรียบเรียงเสียงประสานในบทเพลงพระราชนิพนธ์ ในดวงใจนิรันดร์ งานสร้างสรรค์ทางดนตรี: บทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” สำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเทต

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประพันธ์เพลงและการปฏิบัติเครื่องลมทองเหลืองทั้งหมด 3 ท่านเพื่อให้ได้แนวทางในการเรียบเรียงเสียงประสานที่ผ่านการบรรเลงด้วยวงบราสควินเทตรวมถึงแนวทางการฝึกซ้อมของเครื่องลมทองเหลือง

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเพลง ในดวงใจนิรันดร์ เป็นบทเพลงพระราชนิพนธ์ลำดับที่ 37 ในพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นในปีพ.ศ. 2508 เป็นบทเพลงแรกที่ทรงพระราชนิพนธ์คำร้องเป็นภาษาอังกฤษด้วยพระองค์เองโดยมีชื่อเพลงเป็นภาษาอังกฤษว่า “Still on My Mind” 2) การเรียบเรียงเสียงประสานของบทเพลงในครั้งนี้มีความยาวประมาณ 30 นาที โดยผู้วิจัยใช้ชื่อบทเพลงว่า งานสร้างสรรค์ทางดนตรี: บทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” สำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเทตแบ่งอัตราความเร็วออกเป็น 3 ช่วง คือ อัตราความเร็วแบบ อันดันเต (Andante) โมเดราโต (Moderato) และอัลเลโกร (Allegro) การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงพระราชนิพนธ์นี้อยู่ในบันไดเสียง อีแฟลตเมเจอร์ อัตราจังหวะ 4/4 จึงทำให้การเรียบเรียงเสียงประสานในครั้งนี้มีถ่วงทำนองที่หวานซึ้ง โศกเศร้า ไปจนถึงท่วงทำนองที่มีความสนุกสนาน ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะถ่ายทอดการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลง “ในดวงใจนิรันดร์” ผ่านการบรรเลงด้วยวงบราสควินเทต ซึ่งเป็นรูปแบบวงที่เหมาะสมที่สุดในแนวทางการเรียบเรียงเสียงประสานของผู้วิจัยในบทเพลงนี้

* วันที่รับบทความ : 16 พฤษภาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ 8 สิงหาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 9 สิงหาคม 2566

คำสำคัญ: งานสร้างสรรค์ทางดนตรี; บทเพลงพระราชนิพนธ์; ในดวงใจนิรันดร์; บราสควินเทต

Abstracts

The purposes of this research were 1) to study the history of the music composition of H.M. King Bhumibol Adulyadej “Still on my mind” 2) to study the harmony the music composition of H.M. King Bhumibol Adulyadej “Still on My Mind” for Brass Quintet

This methodology was a qualitative research method. The main informants are 3 experts in composition and brass music instrument practice to provide guidelines for harmonizing the brass quintet ensemble, including practice guidelines of brass music instruments.

The research findings were 1) “Still on My Mind” was no.37th song composed by H.M. King Bhumibol Adulyadej. His Majesty composed it in the year B.E. 1965. It is the first song that His Majesty composes the lyric in english language by himself, with the title of the song “Still on My Mind”. 2) The composition of the song was approximately 30 minutes. The researcher used the music composition of H.M. King Bhumibol Adulyadej “Still on my mind” for playing with a brass quintet and divided into 3 type tempos: Andante, Moderato and Allegro. The composition “Still on my mind” in the E-flat major scale and time signature 4/4, thus given this composition a balance of sweet, melancholic melodies to fun melodies. Therefore, chose to convey the composition of the song “Still on My Mind” through the brass quintet which is the most suitable band form in the researcher's approach to harmonizing the music in this song.

Keywords: Music Creative work; The music composition of H.M. King Bhumibol Adulyadej; Still on my mind; Brass quintet

บทนำ

บทเพลง ในดวงใจนิรันดร์ เป็นบทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระปรีชาสามารถในด้านการทรงดนตรี และการพระราชนิพนธ์บทเพลง พระอัจฉริยภาพทางดนตรีเริ่มต้นขึ้นเมื่อพระองค์มีความสนพระทัยด้านดนตรีตั้งแต่องค์ทรงพระเยาว์ เมื่อมีพระชนมายุได้ 13 พรรษา ทรงเริ่มเรียนดนตรีกับ นายเวย์เบรชท์ (Weybrecht) ครูดนตรีชาวอัลซาส (Alsace) ขณะประทับที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงเรียนการดนตรีในแขนงต่าง ๆ ทั้งทรงเรียนการเป่าแซกโซโฟน และการอ่าน-เขียนโน้ตเพลงในแนวทางของดนตรีคลาสสิก ต่อมาพระองค์เริ่มสนพระทัยในดนตรีแจ๊สจึงเริ่มหัดดนตรีในแนวทางนี้ โดยทรงสนพระทัยในแนวดิกซีแลนด์แจ๊ส (Dixieland Jazz) ซึ่งเป็นดนตรีแจ๊สที่มีพื้นเพมาจากเมืองนิวออร์ลีนส์ มีจังหวะที่สนุกสนาน ตื่นเต้น เร้าใจ

การประพันธ์บทเพลงในครั้งนี้มีความยาวประมาณ 30 นาที โดยใช้ชื่อบทเพลงว่า งานสร้างสรรค์ทางดนตรี: บทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” สำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเทต การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงพระราชนิพนธ์นี้อยู่ในบันไดเสียง อีแฟลตเมเจอร์ อัตราจังหวะ 4/4 แบ่งอัตราความเร็วออกเป็น 3 ช่วง คือ อัตราความเร็วแบบ อันดันเต (Andante) โมเดอร่าโต (Moderato) และอัลเลโกร (Allegro)

ช่วงที่ 1 อันดันเต

ช่วงที่ 2 โมเดอร่าโต

ช่วงที่ 3 อัลเลโกร

บราสควินเท็ตประกอบไปด้วย 2 ทรัมเป็ต (2 Trumpets) เฟรนช์ฮอร์น (French Horn) ทรอมโบน (Trombone) และทูบา (Tuba)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของบทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์”
2. เพื่อศึกษาเรียบเรียงเสียงประสานในบทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์”

ระเบียบวิธีวิจัย

การทำวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาในเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ซึ่งมีวิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประพันธ์และเรียบเรียงบทเพลงพระราชนิพนธ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาบทเพลงพระราชนิพนธ์ ในดวงใจนิรันดร์ ด้านคำร้อง ทำนอง และการใช้คอร์ด รวมไปถึงการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการประพันธ์และการปฏิบัติเครื่องลมทองเหลือง เพื่อนำข้อมูลมาสร้างสรรค์การเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเท็ต โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี การประพันธ์บทเพลง งานสร้างสรรค์ทางดนตรี: บทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” สำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเท็ต เรียบเรียงเสียงประสานโดย นายวสุวัตต์ พยัคฆกุล และแนวทางการบรรเลง
2. สร้างแบบคำถามเกี่ยวกับเสียงควบเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด
3. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการประพันธ์บทเพลง และผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติเครื่องลมทองเหลือง
4. วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นำแง่มุมที่ได้มาตีความและเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเท็ต
5. สร้างสรรค์ทางดนตรี: บทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” สำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเท็ต สังคีตลักษณ์ในรูปแบบอิสระ
6. นำบทประพันธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญ
7. รวบรวมข้อมูลและสรุปผล

ผลการวิจัย

ความเป็นมาของบทประพันธ์

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัย ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์และสรุปผลออกมาได้ดังต่อไปนี้

บทเพลง *ในดวงใจนิรันดร์* เป็นบทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระปรีชาสามารถในด้านการทรงดนตรี และการพระราชนิพนธ์บทเพลง พระอัจฉริยภาพทางดนตรีเริ่มต้นขึ้นเมื่อพระองค์มีความสนพระทัยด้านดนตรีตั้งแต่องค์พระเยาว์ เมื่อมีพระชนมายุได้ 13 พรรษา ทรงเริ่มเรียนดนตรีกับ นายเวย์เบรชท์ (Weybrecht) ครูดนตรีชาวอัลซาส (Alsace) ขณะประทับที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงเรียนการดนตรีในแขนงต่าง ๆ ทั้งทรงเรียนการเป่าแซกโซโฟน และการอ่าน-เขียนโน้ตเพลงในแนวทางของดนตรีคลาสสิก ต่อมาพระองค์เริ่มสนพระทัยในดนตรีแจ๊สจึงเริ่มหัดดนตรีในแนวทางนี้ โดยทรงสนพระทัยในแนวดิกซีแลนด์แจ๊ส (Dixieland Jazz) ซึ่งเป็นดนตรีแจ๊สที่มีพื้นเพมาจากเมืองนิวออร์ลีนส์ มีจังหวะที่สนุกสนาน ดิ้นเต้น เร้าใจ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระอัจฉริยภาพทางดนตรีเป็นอย่างมาก พระองค์เคยทรงดนตรีร่วมกับนักดนตรีแจ๊สระดับโลกมากมายในรูปแบบของการด้นสด (Improvisation) อีกทั้งยังทรงพระราชนิพนธ์ทำนองเพลงกว่า 48 เพลง และยังทรงพระราชนิพนธ์คำร้องเป็นภาษาอังกฤษด้วยพระองค์เองถึง 5 บทเพลง พระองค์ทรงรักในการดนตรีเป็นอย่างมากดังเช่นพระราชดำรัสที่ทรงพระราชทานให้สัมภาษณ์แก่วิทยุเสียงอเมริกาเมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อปีพ.ศ. 2503 ว่า “ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของข้าพเจ้า จะเป็นแจ๊สหรือไม่ใช่แจ๊สก็ตาม ดนตรีล้วนอยู่ในตัวทุกคน เป็นส่วนที่ยิ่งใหญ่ในชีวิตคนเรา สำหรับข้าพเจ้า ดนตรีคือสิ่งประณีตงดงาม และทุกคนควรนิยมในคุณค่าของดนตรีทุกประเภท เพราะว่าดนตรีแต่ละประเภทต่างก็มีความเหมาะสมตามแต่โอกาสและอารมณ์ที่ต่าง ๆ กันไป ” (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช. สัมภาษณ์, 2503)

บทเพลง *ในดวงใจนิรันดร์* เป็นบทเพลงที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชนิพนธ์คำร้องและทำนองด้วยพระองค์เอง โดยบทเพลงพระราชนิพนธ์นี้เดิมทีทรงตั้งชื่อว่า “I can’t get you off my mind” แต่ภายหลังทรงเปลี่ยนเป็น Still on my mind ซึ่งทั้งสองชื่อนี้เป็นคำร้องตอนเริ่มต้นและตอนจบของบทเพลง

อรรถาธิบายการเรียบเรียงเสียงประสานใหม่บทเพลงพระราชนิพนธ์ ในดวงใจนิรันดร์

การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงพระราชนิพนธ์นี้อยู่ในบันไดเสียง อีแฟลตเมเจอร์ อัตราจังหวะ 4/4 แบ่งอัตราความเร็วออกเป็น 3 ช่วง คือ อัตราความเร็วแบบ อันดันเต (Andante) โมเดราโต (Moderato) และอัลเลโกร (Allegro)

ตารางที่ 1 สังกีตลักษณ์ของบทประพันธ์

ห้องเพลง	สังคีตลักษณ์	รูปแบบจังหวะ
1-4	ช่วงนำ (Introduction)	สวิง (Swing)
5-12	A	
13-20	B	
21-28	A	
29-39	B'	
40-45	<u>ช่วงเชื่อม (Transition)</u> บรรเลงเดี่ยวฮอร์น	บอสซาโนวา (Bossa Nova)
46-50	บรรเลงเดี่ยวทรัมเป็ต	
51-58	A	
59-66	B	
67-74	A	
75-82	B'	ละติน (Latin)
83-89	โคดา (Coda)	

ผู้วิจัยเลือกเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงบราสควินเทต ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดวงดนตรีที่สามารถบรรเลงบทเพลงได้หลากหลายรูปแบบ สามารถบรรเลงถ่ายทอดบทเพลงในจังหวะช้าและเร็วได้อย่างดีเยี่ยม เหมาะแก่การใช้เพื่อบรรเลงในการเรียบเรียงเสียงประสานใหม่สำหรับบทเพลงพระราชนิพนธ์นี้

คำร้องของบทเพลงพระราชนิพนธ์ ในดวงใจนิรันดร์ กล่าวถึงเรื่องราวความรักซึ่งผ่านพ้นไปแล้ว หากแต่ยังไม่สามารถลืมไปได้ เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาของคำร้องแล้ว ผู้วิจัยจึงเริ่มต้นการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงนี้ในจังหวะที่ช้าเพื่อคงความดั้งเดิมของดนตรีเอาไว้ โดยผู้วิจัยได้ประพันธ์ช่วงนำ (Intro) ขึ้นใหม่โดยนำแนวคิดมาจาก “สายลม” ที่เมื่อพัดไปแล้วไม่ย้อนกลับมาฉุดใด ความรักก็เช่นเดียวกันที่เมื่อจากไปแล้วก็ไม่หวนกลับมาฉุดนั้น โดยหากดูความเข้มข้นของการเรียบเรียงเสียงประสานในช่วงนำจะเริ่มจากความเข้มข้น น้อย ไปหา มาก และกลับมา น้อย อีกครั้งก่อนจะเข้าสู่ท่อน A ของบทเพลง เหมือนสายลมเมื่อพัดจาก

ที่ไกล ๆ จะได้ยินเสียงลมค่อย ๆ ดังขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อพัดมาถึงตรงหน้าจะได้ยินเสียงลมอย่างชัดเจน และเมื่อสายลมพัดผ่านไปเสียงก็จะค่อย ๆ เบาลง ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ประพันธ์ในส่วนช่วงนำของบทเพลงนี้

ตัวอย่างที่ 1 ช่วงนำ ห้องที่ 1-4

Andante

หลังจากนั้นเข้าสู่ท่อน A ซึ่งเป็นท่อนร้องของบทเพลง ในรูปแบบจังหวะสวิง (Swing) จุดประสงค์ของท่อนนี้ผู้วิจัยตั้งใจถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลงให้เป็นไปตามคำร้อง กล่าวคือให้มีอารมณ์โศกเศร้าถึงความรักที่ผ่านพ้นไปแล้ว ในท่อนนี้จึงมีอัตราความเร็วที่ช้า ถ่ายทอดทำนองเพลงผ่านเครื่องดนตรี ฟลูเกิลฮอร์น (Flugel Horn) ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีในตระกูลทรัมเป็ตที่มีลักษณะที่ใหญ่ ให้เสียงที่นุ่มนวล ลุ่มลึก กว่าทรัมเป็ตแบบทั่วไป เหมาะสำหรันำมาถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลงในท่อนนี้

ทำนองเพลงในท่อน A หรือท่อนร้อง 1 (Verse 1) ถ่ายทอดผ่านฟลูเกิลฮอร์น บรรเลงสอดประสานไปกับแนวของทูบาที่เป็นทั้งแนวเบสและเครื่องดนตรีที่ให้จังหวะ เพียงสองแนว หลังจากนั้นจึงมีการสอดทำนองประสานจากเครื่องดนตรีอื่น ๆ เล็กน้อยเพื่อนำเข้าสู่ท่อน B

ท่อน B หรือท่อนฮุคของบทเพลง ผู้วิจัยได้นำแนวความคิด “สายลม” กลับมาใช้อีกหนึ่งหน แต่ท่อนนี้สายลมที่ว่อนนั้นจะพัดแรงกว่ารอบแรก พัดด้วยความกรรโชกอย่างรวดเร็วเพียงชั่วครู่แล้วหายไปด้วยความรวดเร็ว ทั้งไว้เพียงลมพัดเอื่อย ๆ การสอดทำนองประสานเป็นการสอดทำนองแบบเลียนเสียงทำนองหลักในแนวทรัมเป็ต 2 และเฟรนช์ฮอร์น

ตัวอย่างที่ 2 ท่อน B ห้องที่ 13-20

เมื่อสายลมสงบลงหรือจบท่อน B เป็นการกลับมาของท่อน A อีกครั้งหนึ่ง แต่รอบนี้มีการเพิ่มทำนองสอดประสานเข้าไปมากกว่ารอบแรก มีการเพิ่มแนวทอมนโบนที่เล่นเสียงประสานลากยาวเหมือนสีพื้นหลังของห้องฟ้าเข้าไป การเพิ่มแนวทำนองสอดประสานเข้าไปมากกว่ารอบแรกเพื่อเป็นการบอกเป็นนัย ๆ ว่าสายลมที่กรรโชกอย่างรุนแรงและเหมือนจะพัดผ่านไปแล้วในท่อน B นั้นยังไม่หายไปไหน ยังคงมีมวลลมหนา ๆ คอยดูที่ท่าว่าจะกลับมาอีกหรือไม่ และก็เป็นดังนั้น ทำนอง B' กลับมาอีกครั้งหนึ่ง ราวกับลมกรรโชกอย่างรุนแรงแต่อยู่เพียงชั่วครู่แล้วพัดผ่านไปเช่นเดิม แต่คราวนี้ดูเหมือนจะผ่านไปแล้วผ่านไปเลย เนื่องจากมีการย้ำทำนองช่วงท้ายถึงสองรอบราวกับเป็นการบอกกล่าวของสายลม

หลังจากการนำเสนอบทเพลงไปหนึ่งรอบ ซึ่งหมายถึงการนำเสนอทำนองทุกทำนองที่ใช้ในบทเพลงนี้ไปแล้ว หลังจากนั้นจะเป็นการนำทำนองเหล่านั้นมาฉายซ้ำในรูปแบบต่าง ๆ โดยการเปลี่ยนรูปแบบจังหวะ อัตราความเร็ว และทำนองสอดประสานใหม่ทั้งหมด คงไว้เพียงทำนองหลักของบทเพลงเท่านั้น

เมื่อท่อน B' จบลงราวกับว่าสายลมที่รุนแรงได้พัดผ่านไปแล้ว เข้าสู่ช่วงเชื่อม (Transition) ที่ผู้วิจัยตั้งใจวางไว้ตรงนี้เพื่อปรับอารมณ์ของบทเพลงให้มีความสดใสนั่นหลังจากผ่านช่วงที่ฟังดูโศกเศร้า และหมองหม่น หากเปรียบเป็นภาพวาดก็คงเป็นภาพที่ใช้กลุ่มสีเทาหรือสีดำเป็นหลัก รูปแบบจังหวะในท่อนนี้เปลี่ยนจากจังหวะสวิงมาเป็นจังหวะบอสซาโนวา (Bossa Nova) รวมไปถึงการเปลี่ยนอัตราความเร็วจาก อันดันเต มาเป็น โมเดราโต ที่มีอัตราความเร็วที่เร็วขึ้นกว่าช่วงแรก

การเรียบเรียงเสียงประสานในช่วงแรกที่เลือกถ่ายทอดในจังหวะช้าเป็นเพราะการตีความจากคำร้องของบทเพลงที่มีความหายไปทางโศกเศร้า แต่การเปลี่ยนจังหวะให้เร็วขึ้นและสดใสมากขึ้น มาจากการตีความคำร้องของบทเพลงใหม่ เป็นการตีความเหตุการณ์หลังจากผ่านพ้นเรื่องราวความโศกเศร้าไปแล้ว ถึงแม้

จะมีความรักที่ไม่สมหวัง แต่การยอมรับในความผิดหวังและก้าวข้ามผ่านเรื่องราวดังกล่าวได้นั้นถือเป็นประสบการณ์ที่ดีมากประสบการณ์หนึ่งของชีวิต ดังคำกล่าวที่ว่า “ฟ้าหลังฝนย่อมดีเสมอ”

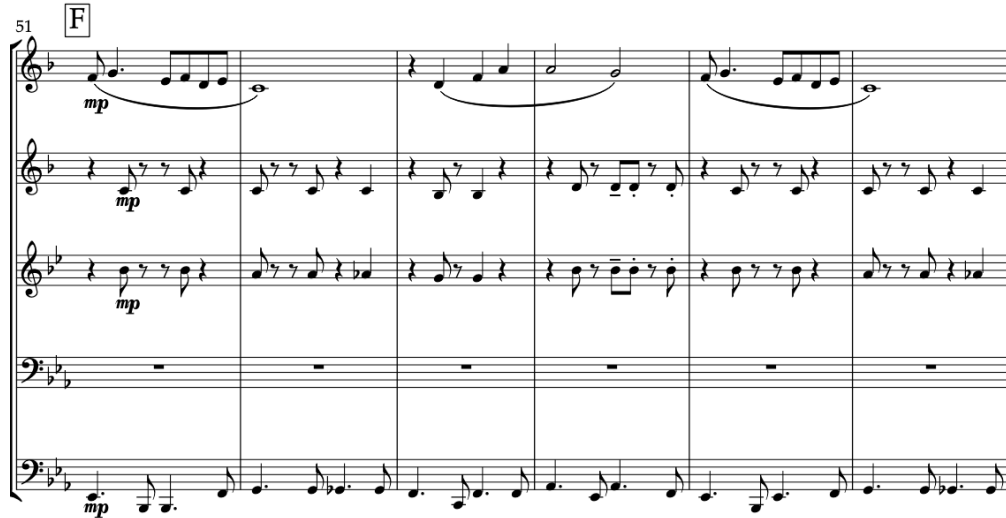
การเรียบเรียงเสียงประสานในช่วงเชื่อมสามารถสังเกตเห็นการเปลี่ยนรูปแบบของจังหวะได้อย่างชัดเจนจากการเดินทำนองของแนวทูบา และการหยุดการเล่นซวิงเพื่อกลับมาเล่นจังหวะตรงปกติ (Straight) เพื่อให้จังหวะมีความกระชับมากยิ่งขึ้น มีการเดินทำนองสอดประสานของทรัมเป็ต 2 และทรอมโบน ในขณะที่เฟรนช์ฮอร์นทำหน้าที่บรรเลงทำนอง หลังจากนั้นผู้วิจัยเลือกวางท่อนบรรเลงเดี่ยวทรัมเป็ตไว้หลังจากการนำเสนอทำนองของเฟรนช์ฮอร์น เพื่อให้ให้นักดนตรีสามารถนำเสนอทำนองที่ผ่านการตีความรูปแบบความรักที่ผ่านพ้นไปแล้วของตนเองได้

ตัวอย่างที่ 3 ช่วงเชื่อม ห้องที่ 40-45

The musical score is for a jazz ensemble, measures 40-45. It is in D major, 4/4 time, marked 'Moderato'. The score includes a piano introduction with a 'Solo improvisation' section. The piano part consists of a bass line and a treble line. The horn section includes French Horns (F), Trumpets (F), and Trombones (Bb). The score shows a transition from a swing feel to a straight feel.

ทำนอง A กลับมาอีกครั้งหนึ่งหลังช่วงเชื่อม เรียบเรียงเพื่อนำเสนอใหม่ในรูปแบบจังหวะบอสซาโนวา ด้วยการตีความคำร้องใหม่ ให้มีความสดใสมากขึ้นกว่าเดิม ดนตรีบอสซาโนวาเป็นดนตรีที่มีการเดินทำนองของแนวเบสโดยใช้โมทีฟเดียวกันโดยตลอดซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของรูปแบบจังหวะนี้ โดยทำนองนี้จะอยู่ในแนวทูบาสำหรับบทเพลงนี้ และมีการเล่นโน้ตในจังหวะขัดกับการเดินทำนองของแนวเบสซึ่งอยู่ในแนวทรัมเป็ต 2 และเฟรนช์ฮอร์น ในลักษณะเป็นรูปแบบจังหวะคล้ายเดิมโดยตลอด อาจเพิ่มเติมโน้ตได้บ้างตามสมควร แต่โครงสร้างของรูปแบบจังหวะจะต้องยังคงเดิม

ตัวอย่างที่ 4 การเดินทำนองของท่อน A ในจังหวะบอสซาโนวา ห้องที่ 51-56

หลังจากนั้นผู้วิจัยต้องการเร่งความเร็วของบทเพลงและเพิ่มความสุขสนุกสนานเข้าไปในบทเพลงอีก จึงเปลี่ยนรูปแบบจังหวะจากจังหวะบอสซาโนวาเป็นจังหวะละตินในท่อน B โดยรูปแบบจังหวะดังกล่าวเป็นการเพิ่มความเร็วเป็น 2 เท่าจากจังหวะเดิม (Double-time) จากโน้ตตัวดำ จึงเป็นโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น จากโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น จึงเป็นโน้ตตัวเข้บ็ต 2 ชั้น รวมไปถึงโน้ตที่เล่นในจังหวะที่ขัดกับแนวเบสก็ใช้โน้ตที่เล็กย่อยลงไปกว่าเดิม เพื่อให้บทเพลงดูเร็วมากขึ้น นอกจากนั้นผู้วิจัยเลือกให้ทอมโบนเล่นโน้ตที่ต่างจากเครื่องดนตรีอื่น กล่าวคือ ในขณะที่เครื่องดนตรีอื่นเล่นโน้ตที่เล็กย่อยลงไป ทอมโบนจะเล่นโน้ตที่ยาวขึ้น และในขณะที่เครื่องดนตรีอื่นเล่นโน้ตเข้บ็ต 1 ชั้นและ 2 ชั้น ทอมโบนจะเล่นโน้ต 3 พยางค์ตัวดำ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในจังหวะของบทเพลงมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 5 การเดินทำนองของท่อน B ในจังหวะละติน ห้องที่ 67-70

หลังจากนั้นเมื่อท่อน B' กลับมาอีกครั้ง ในครั้งแรกเปลี่ยนรูปแบบจังหวะกลับมาเป็นบอสซาโนวา เพื่อเป็นการพักอารมณ์ ก่อนจะพุ่งเข้าสู่จังหวะละตินอีกครั้งหนึ่งในครั้งหลัง

ในส่วนของโคดาซึ่งเป็นช่วงสุดท้ายของบทเพลงนี้ ยังคงอยู่ในจังหวะละตินเนื่องจากบทเพลงขึ้นถึงขีดสุดที่จังหวะนี้แล้ว มีการเพิ่มโน้ตในจังหวะ 3 พยางค์เข้าไปทั้งในแบบ 3 พยางค์ตัวเข้บ็ต 1 ชั้น และ 3 พยางค์ตัวกลม เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางจังหวะ (Polyrhythm) นอกจากนั้นยังมีการใช้เทคนิคครูดเสียง (Glissando) คือการใช้ลูกเล่นที่สไลด์ของทอมโบนเล่นจากเสียงหนึ่งไปยังอีกเสียงหนึ่งด้วยความต่อเนื่องและรวดเร็ว ปิดท้ายด้วยการเล่นโน้ต 3 พยางค์ตัวเข้บ็ต 1 ชั้นพร้อมกันของเฟรนช์ฮอร์นและทอมโบนในขณะที่เครื่องดนตรีอื่นลากโน้ตยาวค้างไว้เพื่อส่งเข้าตอนจบของบทเพลง โดยการเล่นโน้ตพร้อมกันทั้งวงและจบบทเพลงด้วยการเล่นโน้ตตัวอ๊อฟเฟลตซึ่งเป็นโน้ตโทนิคของบทเพลงพร้อมกันทั้งวง

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความเป็นมาของบทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” 2) เพื่อศึกษาเรียบเรียงเสียงประสานในบทเพลงพระราชนิพนธ์ ในดวงใจนิรันดร์ งานสร้างสรรค์ทางดนตรี: บทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” สำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเทต งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้เชี่ยวชาญทางด้านการประพันธ์เพลงและการปฏิบัติเครื่องลมทองเหลืองทั้งหมด 3 ท่านเพื่อให้ได้แนวทางในการเรียบเรียงเสียงประสานที่ผ่านการบรรเลงด้วยวงบราสควินเทตรวมไปถึงแนวทางการฝึกซ้อมของเครื่องลมทองเหลือง

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทเพลง ในดวงใจนิรันดร์ เป็นบทเพลงพระราชนิพนธ์ลำดับที่ 37 ในพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นในปีพ.ศ. 2508 เป็นบทเพลงแรกที่ทรงพระราชนิพนธ์คำร้องเป็นภาษาอังกฤษด้วยพระองค์เองโดยมีชื่อเพลงเป็นภาษาอังกฤษว่า “Still on My Mind” 2) การเรียบเรียงเสียงประสานของบทเพลงในครั้งนี้นี้มีความยาวประมาณ 30 นาที โดยผู้วิจัยใช้ชื่อบทเพลงว่า งานสร้างสรรค์ทางดนตรี: บทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” สำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเท็ตแบ่งอัตราความเร็วออกเป็น 3 ช่วง คือ อัตราความเร็วแบบ อันดันเต (Andante) โมเดราโต (Moderato) และอัลเลโกร (Allegro)

ผลการวิจัยงานสร้างสรรค์ทางดนตรี: บทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” สำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเท็ต จากการเรียบเรียงเสียงประสานของเครื่องดนตรีที่มีความแตกต่างกันในเรื่องของช่วงเสียงทำให้การสร้างสรรค์บทเพลงในครั้งนี้นี้สามารถเรียบเรียงลำดับของช่วงเสียงเพื่อให้ผู้ฟังได้รับครบทุกอรรถรสของช่วงเสียงออกได้อย่างครบถ้วนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.ฐิตินันท์ เจริญสูง งานสร้างสรรค์ทางดนตรี: ดนตรีพรรณนา “จักรวาล” สำหรับบรรเลงด้วยวงทอมโบนควอร์เท็ตและวงสตริงคอมโบ ซึ่งเป็นการใช้แนวคิดการผสมของช่วงเสียงเครื่องลมทองเหลืองที่มีความแตกต่างกันของเครื่องลมทองเหลืองทอมโบนและวงสตริงคอมโบ (ฐิตินันท์ เจริญสูง, 2564 : 33-43) อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ดร.นิธิ จันทรชมเชย การประพันธ์เพลง: เมนทัล ดิสทอร์ชัน สำหรับวงวินด์ซิมโฟนี ซึ่งมีการใช้ช่วงเสียงของเครื่องลมทองเหลืองในการมอบอรรถรสที่แตกต่างให้แก่ผู้ฟัง (นิธิ จันทรชมเชย, 2562 : 1629-1646)

ข้อเสนอแนะ

ข้อคิดเห็นจากผู้วิจัย

งานสร้างสรรค์ทางดนตรี: บทเพลงพระราชนิพนธ์ “ในดวงใจนิรันดร์” สำหรับการบรรเลงด้วยวงบราสควินเท็ต ถือว่าเป็นบทเพลงสำหรับวงเครื่องลมทองเหลืองขนาดเล็กบทเพลงลำดับที่สองของผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยยังขาดความเชี่ยวชาญในการประพันธ์และการเรียบเรียงบทเพลงสำหรับวงเครื่องลมทองเหลืองขนาดเล็กที่ค่อนข้างมีความซับซ้อนในเรื่องของการใช้สีสนเสียงของเครื่องดนตรีเพื่อสร้างความแปลกใหม่ของสีสนเสียงและอรรถรสของผู้ฟัง จึงทำให้ใช้เวลาในการเขียนและเรียบเรียงบทเพลงนี้เป็นระยะเวลานาน

เอกสารอ้างอิง

- ฐิตินันท์ เจริญสูง. (2564). ดนตรีพรรณนา “จักรวาล” สำหรับบรรเลงด้วยวงทอมโบนควอร์เท็ตและวงสตริงคอมโบ. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 9*. (5), 33-43.
- นิธิ จันทร์ชมเชย. (2562). การประพันธ์เพลง: เมนทัล ดิสทอร์ชัน สำหรับวงวินด์ซิมโฟนี. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal*. 12, 1629-1646